

15.11.2024

24 §**Ympäristöterveydenhuollon tietojärjestelmän kehittämiseen liittyvä hankinta**

HEL 2024-015304 T 02 08 02 01

Päätös

Projektitoimisto-yksikön päällikkö päätti hankkia horisontaaliseen yhteistyöhön liittyen Ruokavirastolta valtakunnallisen ympäristöterveydenhuollon tietojärjestelmän (Vati) kehitykseen liittyviä palveluita.

Kaupunkiympäristön toimialan osuus hankittavista palveluista on noin 80 000 euroa (alv 0 %). Tästä summasta noin 30 000 euroa käytetään kaupunkiympäristön toimialalle toteutettavaan valvontakohdetietoihin liittyvään projektiin ja noin 50 000 euroa muihin järjestelmän jatkokehitystehtäviin. Muiden jatkokehitystehtävien osalta kehittämishankkeen arvo on kaikkien rahoitukseen osallistuvien hankintayksiköiden osalta noin 360 000 euroa.

Hankintasopimus ei synny tämän päätöksen tiedoksiannolla, vaan vasta kun osapuolet ovat allekirjoittaneet hankintaa koskevan erillisen kirjallisen sopimuksen.

Päätöksen perustelut**Hankinnan kohde ja hankintamenettely**

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut käyttää toiminnassaan Ruokaviraston hallinnoimaa valtakunnallista ympäristöterveydenhuollon tietojärjestelmää (Vati). Tietojärjestelmään tallennetaan ympäristöterveydenhuollon viranomaisvalvontaan liittyviä tietoja.

Järjestelmän käytöstä ja ylläpidosta ei peritä erillisiä maksuja käyttäjäkunnilta, vaan Ruokavirasto vastaa näistä kustannuksista. Vuosien 2025–2027 aikana järjestelmän jatkokehittämistä on yleisten kaikkia käyttäjätahoja hyödyttävien jatkokehitystehtävien osalta tarkoitus rahoittaa yhteistyössä useiden muiden sopimuksessa yksilöityjen kuntien kanssa. Järjestelmän jatkokehityskohteet on tarkoitus määritellä tarkemmin yhteistyöryhmässä, jonka toimintaan myös kaupunkiympäristön toimiala osallistuu.

Yhteistyösopimus on voimassa määräaikaisena 1.1.2025–31.12.2027. Yhteistyön kustannusten on etukäteen arvioitu jakautuvan siten, että Helsingin kaupunkiympäristön toimialan osuus kustannuksista olisi 16 559 euroa per vuosi. Koko kehittämishankkeen kustannuksiksi on arvioitu 120 000 euroa per vuosi.

15.11.2024

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan ja Ruokaviraston tarkoituksena on toteuttaa vuoden 2025 aikana erillinen projekti, jossa järjestelmässä olevia paikkatietomuotoisia ja ajantasaisia valvontakohdetietoja tuodaan toimialan omaan karttasovellukseen. Tämän projektin kustannuksiksi on arvioitu 30 000 euroa ja projektin rahoittaa kokonaisuudessaan kaupunkiympäristön toimiala.

Hankintaan ei sovelleta hankintalakia, sillä kyse on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 16 §:n mukaisesta hankintalain soveltamisalan ulkopuolelle jäävästä hankintayksiköiden välisestä horisontaalisesta yhteistyöstä.

Hankinnan kilpailuttamatta jättämisen perustelut

Hankintalain 16 §:n mukaan lakia ei sovelleta hankintayksiköiden väliseen hankintaan, jolla hankintayksiköt toteuttavat yhteistyössä ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi niiden vastuulla olevat yleisen edun mukaiset julkiset palvelut. Lisäksi edellytyksenä on, että enintään viisi prosenttia ja enintään 500 000 euron osuus yhteistyön piiriin kuuluvista palveluista tuotetaan muita kuin sopimuksen osapuolia varten.

Tässä tapauksessa molemmat yhteistyön osapuolet eli kaupunkiympäristön toimiala ja Ruokavirasto ovat julkisia hankintayksiköitä. Molemmilla hankintayksiköillä on myös sellaisia limittäisiä lakiin perustuvia ja yleisen edun mukaisia tehtäviä, joiden takia yhteistyöhön liittyvät hankinnat voidaan toteuttaa 16 §:n mukaisella horisontaalisen yhteistyön mallilla.

Kaupunkiympäristön toimialan alaisuudessa toimivat ympäristöpalvelut vastaavat ympäristöterveydenhuollon kunnallisista viranomaistehtävistä. Elintarvikelain (297/2021) mukaisesti kuntien tulee käyttää ympäristöterveydenhuollon keskitettyä toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmää rekisterin pitoon ja valvontatietojen tallentamiseen. Myös Valvira on ohjannut kuntia tallentamaan Vati-järjestelmään terveydensuojelulaissa (763/1994) tallennettavaksi säädettyjä tietoja.

Ruokavirastosta annetun lain (371/2018) 2 §:n mukaisesti Ruokaviraston tehtävänä on tuottaa tietohallinnon palveluita maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan virastoille ja laitoksille sekä julkisia tehtäviä hoitaville tahoille. Lain 8 §:n mukaisesti Ruokavirasto sopii palveluihin liittyvistä maksuista asiakkaiden kanssa tehtävillä palvelusopimuksilla.

Horisontaalista yhteistyötä koskevan hankintalain 16 §:n poikkeuksen soveltamista puoltaa lisäksi se, että yhteistyötä ja siihen liittyviä hankintayksiköiden välisiä varojen siirtoja ohjaavat ainoastaan yleisen edun mukaiset näkökohdat. Kummankaan osapuolen tarkoituksena ei ole tehdä yhteistyösopimuksen perusteella voittoa tai muukaan vastaava

15.11.2024

kaupallinen tarkoitus, vaan kustannustenjakoperiaatteet on määritelty siten, että yhteistyötä toteutetaan omakustanneperusteisesti. Ruokavirasto omistaa kehitettävän järjestelmän immateriaalioikeudet.

Mikäli hankintayksiköt käyttävät yhteistyön toteuttamiseen liittyen alihankkijoinaan yksityisiä toimijoita, kukin hankintayksikkö vastaa itsenäisesti siitä, että tällaiset alihankinnat on toteutettu hankintalain vaatimusten mukaisesti.

Valtiontukiarviointi

Helsingin kaupungin talousarvion noudattamisohjeiden mukaan kaupungin toimialojen, liikelaitosten ja virastojen on kaikkien sellaisten toimienpiteiden yhteydessä, joilla kaupunki kanavoi varoja yrityksiin, selvittävä ennakkoon tuen hyväksyttävyyden EU:n valtiontukisääntelyn näkökulmasta sekä sisällytettävä kyseinen valtiontukiarviointi asiaa koskevaan päätökseen.

Yhteistyön puitteissa toteutettavassa hankinnassa on kyse lähtökohtaisesti vastikkeellisen palvelun suorittamisesta, eikä valtiontuesta yritykselle. Kuitenkaan hankintaa ei kilpailuteta, joten hankinnalle ei ole määriteltävissä tarkkaa kilpailutettua markkinahintaa ja siten on mahdollista, että osa hankinnasta olisi katsottavissa tosiasiallisesti tueksi yritykselle. Tästä syystä hankinnasta on suoritettava valtiontukiarviointi.

Valtiontukiarvioinnin osalta on todettavissa, että kyse on kahden julkisen hankintayksikön välisestä järjestelystä, johon liittyvää varojen siirtoa ohjaavat ainoastaan yleisen edun mukaiset tavoitteet. Siten varojen siirroissa kyse ei ole hankintayksikön näkemyksen mukaan sellaisesta yrityksen taloudellisesta toiminnasta, jota valtiontukisääntely koskisi. Mikäli hankintayksiköt kanavoisivat järjestelyyn liittyviä varoja edelleen alihankkijoilleen tai vastaaville yksityisille toimijoille, hankintayksiköiden olisi tällaisten järjestelyjen osalta edelleen varmistuttava osaltaan hankinta- ja valtiontukisääntelyn noudattamisesta.

Siten on todettavissa, ettei yhteistyöhön liittyvä sopimusjärjestely sisällä tosiasiallista valtiontukea yritykselle.

Sopimuksen syntyminen

Hankintasopimus tulee voimaan, kun sopimus on allekirjoitettu. Sopimus on voimassa määräaikaisena 1.1.2025–31.12.2027.

Viranhaltijan toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön (10 luvun 1 §:n 3 momentin 3 kohta) mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankin-

15.11.2024

noista lukuun ottamatta osakkeita. Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 19.12.2023 § 700 mukaisesti projektitoimisto-yksikön päälliköllä on hankintavaltuudet ICT-hankinnoissa enintään 800 000 euroon (alv 0 %) saakka. Yksikön päällikkö on näin ollen toimivaltainen päättämään hankinnasta.

Lisätiedot

Heidi Öjst, Yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 50220
Heidi.Ojst(a)hel.fi

Liitteet

1 Palvelusopimus Vati ja Helsingin kaupunki

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet**Ote**

Toimittaja

Otteen liitteet

Liite 1

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, kaupunkiympäristölautakunta

MUUTOKSENHAKUOHJEET**1****MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN****Pöytäkirjan 24 §.**

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI**Oikaisuvaatimusaika**

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksiantopäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

15.11.2024

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

OHJEET KUNTALAIN MUKAISEN OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

15.11.2024

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto, tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

15.11.2024

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Helsingin kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala

Toimialan yhteiset palvelut

Kehittämis- ja digitalisaatiopalvelut

Projektitoimisto-yksikkö

Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

9 (9)

15.11.2024

Mikael Eklöf
yksikön päällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 18.11.2024.

Postiosoite

PL 58203
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Y-tunnus

0201256-6